Nieuw
Industrieel
Beleid

TRANSFORMATIE DOOR INNOVATIE

Vlaanderen in Actie met Nieuw Industrieel Beleid

Deze brochure is een uitgave van:

Vlaamse overheid
Agentschap Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 11
1030 Brussel

D/2013/3241/112

Het Nieuw Industrieel Beleid van de Vlaamse Regering: transformatie door innovatie

Vlaanderen is centraal gelegen in Europa, aan één van de grootste havendelta's en rond de hoofdstad van Europa. Het heeft een open, gediversifieerde economie met topsectoren waaronder de chemische, textiel-, voedings- en biotechindustrie en de zorgsector. Dank zij performant onderwijs zijn veel hooggespecialiseerde competenties aanwezig. Ondanks een krimpend budget blijft de regio meer investeren in innovatie. Vlaanderen bevindt zich in het hart van de transformatie van de Europese industrie. Om te slagen in de frontlijn van de EU 2020-strategie is een langetermijnvisie en zijn acties vereist. Die heeft Vlaanderen samengebracht in haar omvattende project 'Vlaanderen in Actie – Pact 2020'. Een belangrijk onderdeel daarvan is het actieplan 'Nieuw Industrieel Beleid' dat we u in deze brochure voorstellen.

De Vlaamse industrie is vandaag goed voor 80% van de uitgaven aan O&O in Vlaanderen. Ze vertegenwoordigt 80% van de export en geeft werk aan 371.000 mensen. Tegelijk stellen we vast dat de klassieke maak- en procesindustrie, gekenmerkt door massaproductie en automatisering, niet meer in staat is het industrieel weefsel te versterken en voldoende werkgelegenheid en welvaart te genereren.

Het lang geldende paradigma van efficiënte massaproductie en een verschuiving van arbeid naar kapitaal evolueert, voortgestuwd door de globalisering, snel naar een paradigma dat een nieuwindustriële samenleving schraagt. De samenleving vergrijst, grondstoffen worden schaars, het klimaat verandert. We hebben daardoor nood aan een duurzaam, sterk innoverend industrieel productiviteitsoffensief dat de samenleving van de toekomst biedt waar die behoefte aan zal hebben. Het nieuw industrieel ondernemen berust bij gerichte innovatie ten bate van slimme specialisaties die voor hun valorisatie uitgaan van samenwerking over de oude sectorgrenzen heen. De transformatie, die al aan de gang is, zal een omwenteling betekenen. Ze zal van intelligente netwerken en slimme specialisaties de backbone maken van de economie.

In deze tijden van internationale economische onrust is er een uitgesproken nood aan visie, aan mensen, aan kennisinstellingen, aan ondernemingen die verder kijken dan de waan van de dag en die de durf hebben om voorop te lopen en de weg te tonen naar de industriële en economische identiteit van morgen, naar de samenleving van morgen.

De Vlaamse Regering wil àlle bedrijven, ook de kmo's, mee op weg helpen. Ze organiseert daarvoor onder andere een leerplatform, co-financiert nieuwe transformatieprojecten en bevordert de export naar nieuwe markten wereldwijd. In totaal zijn er 50 acties ter bevordering van nieuw industrieel ondernemen.

In deze brochure leggen we uit waarom een nieuw industrieel ondernemen nodig is, hoe de Vlaamse Regering dat gidst en ondersteunt en welke projectenportfolio dat intussen oplevert.

"We verhelen niet dat we met Vlaanderen een pioniersrol willen spelen in de voorbereiding van een nieuw industrieel tijdperk."

Kris Peeters
minister-president van Vlaanderen

Inhoud

Het Nieuw Industrieel Beleid van de Vlaamse Regering: transformatie door innovatie 3
VLAANDEREN welvarende regio dankzij performante industrie 5
Er is meer aan de hand dan laagconjunctuur 8
De uitdagingen van een nieuwe wereld 9
Het Nieuw Industrieel Beleid van Vlaanderen 11
'Flankerend' beleid is onontbeerlijk 12
Valley of death oversteken 14
De 4 pijlers van het Nieuw Industrieel Beleid 18
1. Investeren in arbeidsorganisatie 18
2. Investeren in economie 18
3. Investeren in innovatie 19
4. Investeren in infrastructuur 19
Hoe bereiken we economische valorisatie? 22
Top down: EU 2020 en ViA en Pact 2020 22
Bottom up: Ondernemers maken nieuw industrieel ondernemen waar 23
Clusterroadmaps zijn niet zomaar roadmaps 24

Kaderstukjes

Analyse competitiviteitspositie van Vlaanderen noopt tot Nieuw Industrieel Beleid 7
Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen 10
Dankzij Vlaanderen in Actie: een sterke langetermijnvisie, strategie en project 10
Voorlopers wijzen de weg: UMICORE 13
Smart Specialisation Strategy (S3) en Innovatie, de buzz words van het nieuw industrieel ondernemen 15
DSP Valley: clustergewijs slimme producten ontwikkelen 16
ZeeTex: sectoroverschrijdende innovatie en samenwerking in een preclusterProject 17
Nieuw Industrieel Beleid in de praktijk 20
Nieuw Industrieel Beleid kort 25

VLAANDEREN welvarende regio dankzij performante industrie

Het Vlaamse Gewest is een welvarende regio. Het BBP per inwoner (€ 29.200 KKP in 2011) is hoger dan het gemiddelde in de EU27 of in de oude EU15. Het Vlaamse Gewest dankt zijn welvaart in belangrijke mate aan een hoge arbeidsproductiviteit, aan het ondernemerschap en de innovatiekracht in de regio.

De industrie is een bijzonder belangrijke component van de economie in Vlaanderen. De industriële bedrijfstakken zijn goed voor ongeveer een vijfde van de bruto toegevoegde waarde. Daarmee is het Vlaamse Gewest meer geïndustrialiseerd dan de EU27 als geheel en dan de meeste van de West-Europese lidstaten van de EU. De industrie levert 15,6% van de werkgelegenheid; dit is meer dan één job op de zes. In het totaal werken er in 2012 in de Vlaamse industrie 371.000 mensen. De chemische sector, de voedingssector en de metaalsectoren zijn in termen van tewerkstelling en toegevoegde waarde cruciaal voor de Vlaamse economie. De industrie schept bovendien ruim 200.000 banen in de toeleverende dienstensector in Vlaanderen.

Aandeel van de industrie in de totale economie

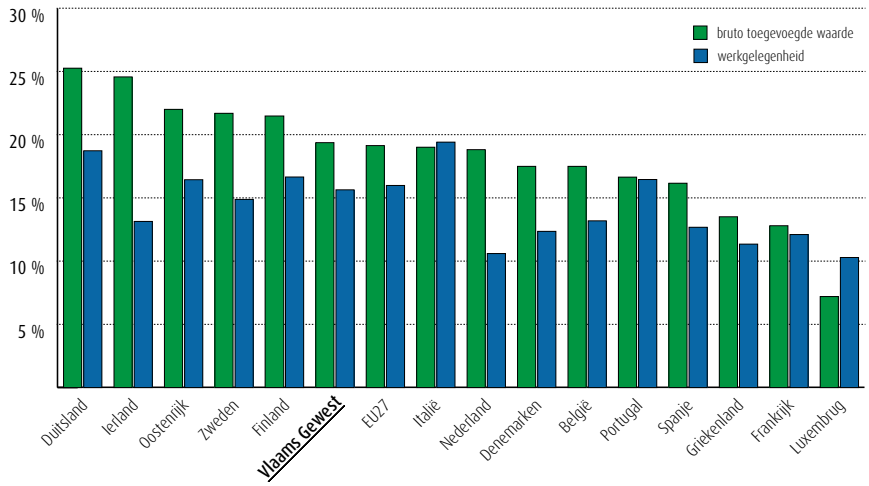

Bron: Studiedienst van de Vlaamse Regering op basis van Eurostat; cijfers voor 2010

De midden- en hoogtechnologische industrie leveren in Vlaanderen een belangrijk deel van de tewerkstelling op. De industriele bedrijven investeren meer dan andere sectoren intensief en aanhoudend in O&O, wat innovatieve producten, diensten en processen oplevert. Dit komt tot uiting in onder meer het hoge aantal patentaanvragen in Vlaanderen. Voor voormelde drie indicatoren scoort Vlaanderen telkens hoger dan het gemiddelde van de EU27.

Tientallen jaren hebben we gefocust op automatisering en het efficiënter maken van de productie met het oog op meer productiviteitswinst. De arbeidsproductiviteit ligt in Vlaanderen merkelijk hoger dan in de meeste andere landen van de Europese Unie. De industrie is er dus sterk geautomatiseerd. Vlaamse werknemers zijn gemotiveerd en leveren kwaliteitsvol werk. Bijna vier op de tien heeft een hoger opleidingsniveau. Hiermee behoort Vlaanderen tot de topregio's in Europa. De uitgangspositie van de regio zit dus goed. Toch is de welvaart in Vlaanderen en in heel West-Europa bedreigd. En dat heeft niet alleen met de laagconjunctuur te maken.

ANALYSE COMPETITIVITEITSPOSITIE VAN VLAANDEREN NOOPT TOT NIEUW INDUSTRIEEL BELEID

- Sinds 1996 is de productiviteitsgroei relatief lager dan in de buurlanden. Maar België heeft een voorsprong.

- Vanaf 2005 stijgt ook onze loonkost relatief vlugger (omwille van de sterkere loonmatiging in de andere landen) zodat niet alleen onze voorsprong op het productiviteitsniveau afkalft, maar ook de loonkost per eenheid product nog sterker gaat stijgen. De competitiviteitspositie wordt daardoor nijpender. Het fundamenteel probleem ligt bij de productiviteitseveolutie en het dominerend productiviteitsmodel.

- De inhaalbeweging van de andere landen op de leider is een slecht signaal voor iedereen, want de grens is bereikt voor dit groeimodel.

- Ondanks de nog realtief sterkere kapitaalintensivering in de verwerkende nijverheid in België (8,3%) is de arbeidsproductiviteitsgroei afgezwakt door het sterk achterblijven van van de globale productiviteitsgroei (13,4%). Dit betekent dat de innovatitiviteit van de economie als geheel relatief achteruit gaat omdat we op de verkeerde groeifactor (automatisering) inzetten. Waarschijnlijk is dit ook de reflectie van de fragmentering van de economie omdat nieuwe clusters de afnemende schaalopbrengsten binnen de grote traditionele clusters niet kunnen compenseren.

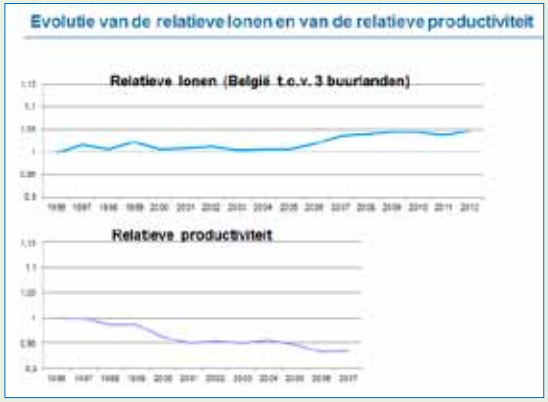

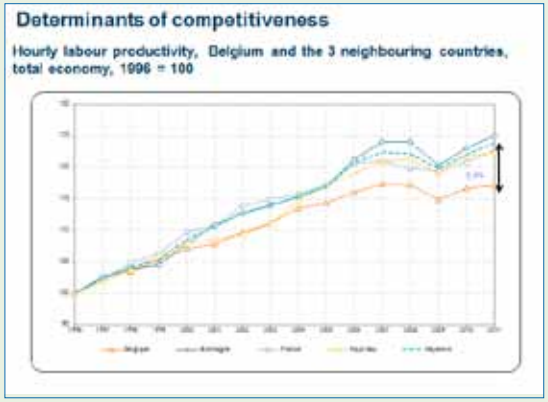

Hourly labour productivity growth decomposition, cumulative growth over 1996-2007

%	Germany	France	Netherlands	Belgium	Difference with average 3 countries
Market economy					
Hourly Productivity	23,4	25,8	27,5	15,0	-3,3
-Capital deepening	11,1	8,6	6,7	15,6	5,7
-Labour composition	0,0	4,2	4,3	3,3	1,2
-TFP	8,2	11,2	14,5	**-0,3**	-9,2
Manufacturing					
Hourly Productivity	41,1	49,9	41,6	36,0	-5,8
-Capital deepening	6,4	11,7	9,4	17,7	8,3
-Labour composition	3,0	6,2	4,4	4,8	0,4
-TFP	29,0	26,4	25,8	12,4	**-13,4**
Market Services					
Hourly Productivity	13,8	20,0	24,5	12,6	-3,9
-Capital deepening	14,2	9,2	8,1	17,1	3,9
-Labour composition	-0,9	3,6	4,0	3,6	2,1
-TFP	-1,4	6,3	11,6	**-6,5**	-9,7

De evolutie van de productiviteit verschlechtert relatief ten de buurlanden. De belangrijkste oorzaak is de evolutie van de factorproductiviteit TFP. Die is zelfs negatief in de dienstensectoren. In de verwerkende nijverheid is de positief maar dus zoveel lager dan in de buurlanden dat daar de positieve oorzaak ligt van de relatieve verslechting van de productiviteitspositie. Ondanks een grotere kapitaalintensivering dan de andere landen: de marginale opbrengst van deze investeringen aan de grens van de 'technology frontier' daalt.

Deze tabellen zijn afkomstig uit rapporten van het federaal Planbureau

Nieuw Industrieel Beleid

Er is meer aan de hand dan laagconjunctuur

Het jarenlang geldende paradigma van efficiënte massaproductie en de verschuiving van arbeid naar kapitaal verliep in Vlaanderen zeer succesvol en heeft voor veel welvaart gezorgd. Tegelijk heeft de ver doorgedreven efficiëntie in de industrie met name sinds 1995 de tewerkstelling doen afnemen.

Ondanks sterkere kapitaalsinvesteringen is de productiviteitspositie van de westerse industrie er relatief op achteruit gegaan. Nieuwe concurrenten - aan zet dankzij de uitbreiding van de EU, de dienstenrichtlijn, de wereldwijd open economie - zijn aanvankelijk op achtervolgen aangewezen, maar halen ons de jongste jaren makkelijk in, vaak met behulp van het fenomeen 'remmende voorsprong'.

Industriële producenten in groeilanden doen ons zware concurrentie aan. Als gevolg daarvan verhuisden industriële activiteiten naar lageloonlanden en verweerden we ons succesvol met een sterke automatisering. Maar deze strategie kan niet verhinderen dat het industriële weefsel in de westerse wereld en dus ook in Vlaanderen verdunt en dat dit de groeikracht van de regio ondergraaft.

Is het de crisis die het industrieel ondernemen klappen toebrengt? Zeker, maar daarmee is lang niet alles gezegd. De Amerikaanse ambassadeur bij de EU, William E. Kennard, benoemde de problemen in de autoindustrie in de Verenigde Staten als een wake-up call: er is meer aan de hand met de maak- en procesindustrie dan de internationale crisis. Zelfs mocht de conjunctuur snel weer aantrekken, dan nog dringt zich voor het industrieel ondernemen een paradigmaverschuiving op. De tijd van 'one size fits all' is voorbij. De nieuwe geglobaliseerde

Evolutie van de Vlaamse industrie (indices, 1995 = 100)

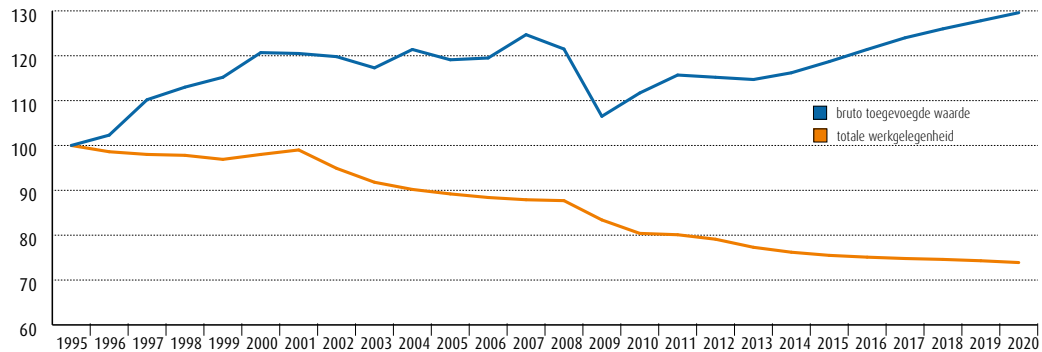

wereld heeft nieuwe behoeften die voortvloeien uit de impact van o.a. de vergrijzing, de nood aan grondstoffen en energiebronnen en dus aan duurzame oplossingen. Er zijn slimme totaaloplossingen nodig voor wereldwijde nichemarkten die combinaties op maat vereisen van producten en diensten. Industriële activiteiten zijn daarbij een onmisbare component. De industrie die overleeft en groeit, is de industrie die dit begrijpt.

De uitdagingen van een nieuwe wereld

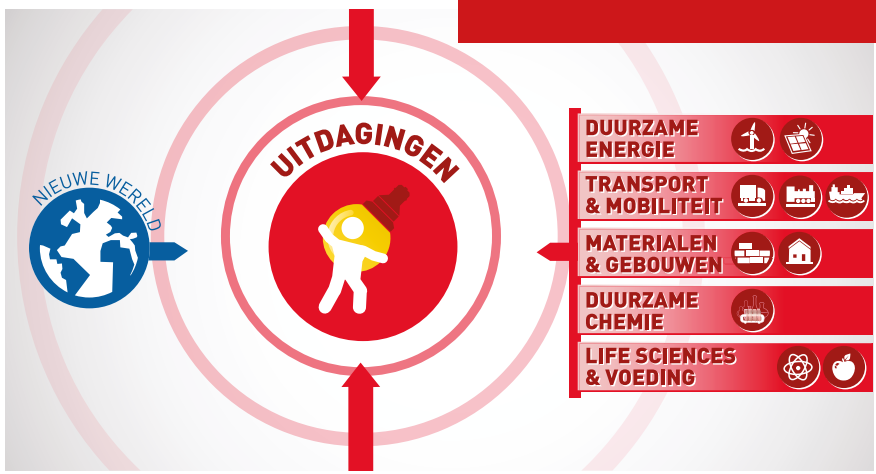

Het komt er voortaan op aan uit te maken welke de sterktes zijn van onze regio en hoe we die uiteindelijk economisch willen valoriseren. De vraag is welke competitieve posities Vlaamse bedrijven in nieuwe groeimarkten kunnen innemen? Welke zijn de slimme specialisaties die de hele economie meetrekken in een nieuw, duurzaam economisch productiviteitsmodel? De uitdagingen van de nieuwe wereld liggen in duurzame energie, in transport en mobiliteit, in betaalbare gezondheidszorg, in materialen en gebouwen, duurzame chemie, life sciences en voeding.

Vlaanderen heeft met haar Nieuw Industrieel Beleid als één van de eerste regio's deze oefening gemaakt. Het Nieuw Industrieel Beleid is een vertaalslag van het kader dat Europa aanreikt en de specificiteit van de Vlaamse context naar een heel concrete cocktail van acties die een valorisering moet opleveren van het economische potentieel van de regio. Het Nieuw Industrieel Beleid maakt deel uit van een veel omvattender plan om van Vlaanderen tegen 2020 een topregio in Europa te maken: Vlaanderen in Actie.

NIEUW INDUSTRIEEL BELEID IN VLAANDEREN

DANKZIJ VLAANDEREN IN ACTIE: EEN STERKE LANGETERMIJNVISIE, STRATEGIE EN PROJECT

'Vlaanderen in Actie' is het toekomstplan voor Vlaanderen. Vlaanderen heeft de ambitie zich dankzij dit plan tegen 2020 bij de allerbeste regio's van Europa te gaan horen. Het Nieuw Industrieel Beleid is een prominente afdeling van Vlaanderen in Actie.

Gaat het dan niet goed met Vlaanderen? Zeker wel, in vergelijking met de meeste Europese buren is en blijft Vlaanderen een welvarende regio. De Vlaming werkt hard, het Vlaamse BBP en de Vlaamse arbeidsproductiviteit liggen hoog. Vlaanderen heeft een kwalitatief hoogstaand onderwijssysteem, een sterk uitgebouwde infrastructuur en is een goed ontwikkelde verzorgingsstaat.

De uitdagingen van Europa zijn evenwel ook die van Vlaanderen: de economische crisis, het energievraagstuk, de vergrijzing van onze bevolking, de opkomst van nieuwe economische grootmachten, de milieu- en mobiliteitsproblemen. Deze ontwikkelingen nopen tot een langetermijnstrategie voor Vlaanderen.

Hiervoor zijn binnen de zeven doorbraken 88 strategische beleidsdoelen gedefinieerd met daaraan gekoppeld 337 sleutelprojecten. Elk beleidsdomein en elke Vlaamse minister is er bij betrokken. Met de selectie van deze projecten werkt de Vlaamse regering doelgericht en op een geïntegreerde manier aan de transformatie van Vlaanderen in een duurzame en door innovatie gedreven regio.

Transormatie is het resultaat van ontwikkelingen die elkaar versterken op economisch, cultureel, ethisch, technologisch, ecologisch, sociaal en institutioneel vlak. Overheden, bedrijven, kennisinstellingen, socioculturele organisaties, milieuverenigingen en individuele burgers spelen daarin elk een rol. Transities duren vaak lang, soms verschillende generaties, en hertekenen de wereld. Zo bijvoorbeeld de overgang van de landbouwsamenleving naar de industriële samenleving.

Een transformatie vraagt tijd. Om die reden zijn net een gemeenschappelijk toekomstbeeld en een langetermijnvisie nodig. Dat moet mensen inspireren om verder te denken en te handelen. Vanuit die gedeelde visie en samenwerking tussen alle actoren worden vernieuwende experimenten opgezet waaruit we leren. Dankzij die experimenten moet het mogelijk zijn om echt baanbrekend werk te verrichten.

Vlaanderen realiseert mee EU 2020 strategie

Vlaanderen in Actie heeft met het Pact2020 hetzelfde tijdsperspectief als de nieuwe Europa 2020-strategie. Maar ook inhoudelijk sluiten beide strategische plannen sterk op elkaar aan. De vijf kerndoelen van de EU 2020 strategie zijn immers gericht op exclusieve of minstens gedeelde regionale bevoegdheden. De Vlaamse regering heeft in het kader van de nieuwe Europa 2020-strategie het volle ownership opgenomen. Vlaanderen heeft als een van de weinige regio's een eigen hervormingsprogramma uitgewerkt en stelt voortgangsrapporten op voor de Europese unie.

Vlaanderen
In Actie
Pact 2020

Het NIEUW INDUSTRIEEL BELEID van Vlaanderen

Nieuw Industrieel Beleid

Het Nieuw Industrieel Beleid heeft een voorgeschiedenis van 4 jaar. Het is gestart met een Staten-generaal voor de Industrie. Die leverde een Witboek op met 50 acties en mijlpalen. Het plan beoogt een nieuw productiviteitsoffensief dat de competitiviteit van onze bedrijven op een duurzame wijze herstelt en werkgelegenheid genereert. Het plan is inmiddels volop in uitvoering.

‘Flankerend’ beleid is onontbeerlijk

Het transformatiebeleid van de Vlaamse overheid is een beleid van stimulering in functie van een duidelijke visie op de nieuw-industriële samenleving. Het beleid stelt zich geenszins in de plaats van de ondernemingen.

De ondernemingen creëren de economie. De ondernemingen verwezenlijken de nieuwe industriële activiteit. Het beleid gidst, steunt, brengt actoren samen en het cofinanciert goed doorgetimmerde plannen ofte roadmaps die een vertrouwenwekkend uitzicht bieden op economische valorisatie.

Maar om dat proces te laten lukken, moet voldaan zijn aan randvoorwaarden. Het flankerend beleid van de Vlaamse overheid zorgt ervoor dat die randvoorwaarden zijn vervuld.

Zo moeten we bijvoorbeeld het onderwijs heroriënteren, opdat het competenties ontwikkelt die de nieuwe industriële activiteiten mogelijk maken. Het vergunningenbeleid moet het ondernemers makkelijk maken deel te nemen aan industriële transities. Van alle ‘deeltjesremmers’ wil dit flankerend beleid ‘deeltjesversnellers’ maken.

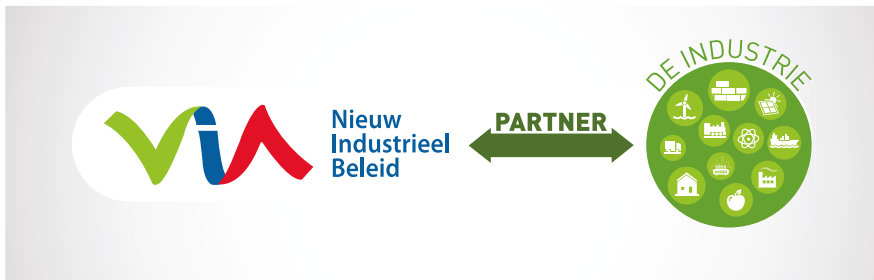

Voorlopers wijzen de weg: UMICORE

TRANSFORMATIE IN DE PRAKTIJK: VAN GRONDSTOFWINNING NAAR RECYCLAGE

Vlaanderen kent voorlopers in industrieel ondernemen. Het zijn bedrijven die de vlucht vooruit nemen en succesvol omgaan met nieuwe behoeften op wereldvlak. Een in het oog springend voorbeeld is Umicore. Het wijst de weg. Het inspireert. Het Nieuw Industreieel Beleid is er niet zozeer om deze pioniers te ondersteunen, wel om de kritische massa van ondernemers, ook de kmo's, mee te trekken in de omwenteling naar een nieuwe post-industriële samenleving waar zij een belangrijke rol hebben.

Wat we wereldwijd meemaken is volgens sommigen een derde industriële revolutie. Een boeiend voorbeeld van de omslag is alvast Umicore. Dat heette vroeger Union Minière. Het was een vervuilend bedrijf dat op grote schaal koper- en zinkertsen importeerde en vervolgens verwerkte tot basismaterialen voor de industrie.

In tien jaar tijd is Union Minière omgevormd tot de moderne recyclagespecialist 'Umicore'. De hypermoderne verwerkingsfabriek voor de verwerking van elektronisch afval die Umicore in 2012 inhuldigde was een wereldprimeur. Umicore recupereert uit elektrische batterijen zeldzame metalen op een efficiënte, milieu- en arbeidsvriendelijke manier en maakt ze geschikt voor hergebruik. Umicore haalt het grootste deel van zijn inkomsten uit propere technologie. Het bedrijf met hoofdzetel in Brussel maakt onder meer autokatalysatoren die de vervuiling door auto's verminderen en is ook gespecialiseerd in recyclagetechnologie.

Volgens het Canadese onderzoeksbureau Corporate Knights, dat jaarlijks een Global 100-index opstelt, is de Belgische materiaaltechnologiegroep Umicore is het meest duurzame bedrijf ter wereld. In de index van duurzame bedrijven is België twee keer vertegenwoordigd: chemiegroep UCB staat op plaats 76. Corporate Knights onderzocht 4.000 bedrijven in de hele wereld.

Umicore heeft geanticipeerd op een wereldwijde ontwikkeling: de klimaatverandering, een aanzettende schaarste van grondstoffen, de behoefte om gaandeweg duurzaam en energie-efficiënt te produceren. Umicore heeft zijn sterktes behouden, maar een nieuwe oriëntatie gegeven.

In Vlaanderen zijn er wel meer voorbeelden van bedrijven, grote en kleinere, die geheel op eigen initiatief de omslag hebben gemaakt naar een nieuwe industriële activiteit, met behoud van hun expertise.

Foto: Umicore

Valley of death oversteken

Het transformatiebeleid is een beleid van stimulering. De ondernemingen verwezenlijken de nieuwe industriële activiteiten, met de inbreng van kennisinstellingen, met de planmatige steun van de overheid. Ze groeperen zich volgens complementariteit in 'clusters' voor de creatie van 'smart specialisations'. De samenwerking levert een 'roadmap' op. Voor de overheid is zo'n roadmap een vertrouwenwekkend document dat het traject naar economische valorisatie objectiveert. Door te werken met roadmaps is er een grote garantie dat publieke middelen gericht en succesvol geïnvesteerd worden en economisch renderen. Ook voor Europa zijn clusterroadmaps voorwaarde voor substantiële financiële steun. Met clusterroadmaps schakelen Europa en Vlaanderen van individuele projectsteun naar structurele trajectsteun. Die steun is onder andere nodig om de bedrijvenclusters door de zogenaamde 'valley of death' – de passage van idee via roadmap naar economische verwezenlijking in de markt - te loodsen.

De figuur hiernaast toont zowel het flankerend beleid (buitenste kader) als het eigenlijke Nieuw Industrieel Beleid (binnenkader)

Voorbeelden van flankerend beleid zijn het innovatief koppen en aanbestedingen in alle departementen van de Vlaamse overheid. Het Nieuw Industrieel Beleid vereenvoudigt de regelgeving en stimuleert de export en de buitenlandse investeringen. Daar betrekt ze, met het oog op een level playing field, ook de federale en Europese overheid bij.

SMART SPECIALISATION STRATEGY (S3) EN INNOVATIE, DE BUZZ WORDS VAN HET NIEUW INDUSTRIEEL ONDERNEMEN

Wanneer is een strategie een 'slimme specialisatie strategie' (S3)? Het staat in de conceptnota "Een slimme specialisatiestrategie voor een gericht clusterbeleid" van de Vlaamse regering. De regering verwijst ermee naar de manier waarop ze een nieuw industrieel weefsel tot stand wil brengen in Vlaanderen, zoals is uitgewerkt in het Nieuw Industrieel Beleid.

In de conceptnota benadrukt de Vlaamse regering dat het nu zaak is in die domeinen waar Vlaanderen het verschil maakt, slimme specialisaties uit te werken. Om te slagen in dit Nieuw Industrieel Ondernemen, moeten bedrijven in 'clusters' samenwerken met kennisinstellingen, onderwijs, andere ondernemingen, en de overheid.

Foto: Umicore

Nieuwe behoeftes

Dat is noodzakelijk omdat de westerse klassieke industrie in een geglobaliseerde wereld in hoog tempo aan slagkracht verliest. Het toekomstplan van de Vlaamse regering, Vlaanderen in Actie, heeft trouwens de sterktes van Vlaanderen opgelijst in functie van nieuwe behoeftes wereldwijd op het vlak van o.a. duurzame energie, mobiliteit, life sciences, zorgtechnologie en voeding.

De relevante ontwikkelingen wereldwijd zijn bekend: vergrijzing, schaarser wordende grondstoffen, de voortschrijdende nood aan duurzaamheid. De Europese Unie vraagt haar lidstaten daarom slimme specialisatiestrategieën te ontwikkelen. De Vlaamse regering heeft voor de tranformatie van haar industrie een Nieuw Industrieel Beleid uitgewerkt, en is daarmee een voorloper in Europa.

Alleen wie samenwerkt, boekt resultaat

Omdat een performante industrie onontbeerlijk is voor het behoud van werkgelegenheid en welvaart, investeert de Vlaamse regering in het totstandkomen van innovatieve 'clusters'. Clusters veronderstellen een open samenwerking van verschillende partners. Een benadering van 'ieder voor zich' is in de context van de nieuwe wereld en industrie van de toekomst heilloos. Dergelijke benadering leidt tot een versnippering van middelen, tot overlapping, en tot gemiste kansen. De insteek van de Vlaamse regering is dat alleen wie samenwerkt, en kiest voor innovatie die het resultaat is van de complementaire sterkte van verschillende deelnemers, zal overleven in de nieuwe industriële wereld. De Vlaamse regering kiest hiervoor met het Nieuw Industrieel Beleid, en door in te zetten op 'slimme specialisatie' in clusters.

Publieke middelen goed besteden

Het belang van clusters is dat ze, van idee tot vermarkting, producten maken die Vlaanderen een sterke internationale positie bezorgen in groeimarkten. Dit en volgend jaar worden er proeftrajecten opgezet voor roadmaps die slimme specialisaties in clusters beogen.

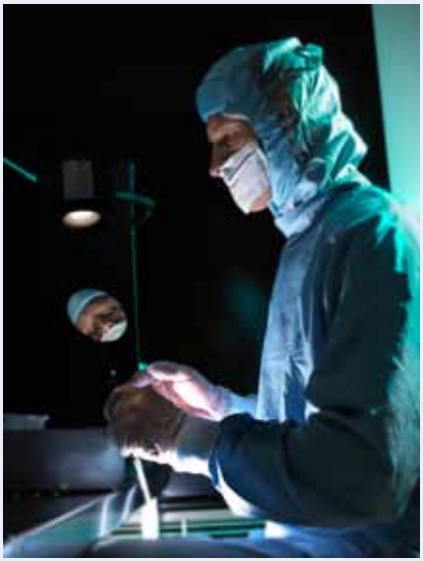

Foto: Umicore

DSP VALLEY: CLUSTERGEWIJS SLIMME PRODUCTEN ONTWIKKELEN

DSP Valley is de grensoverschrijdende businesscluster van 80 high-tech bedrijven en kennisinstellingen uit de regio in de as Leuven-Eindhoven. Ze ontwikkelen samen 'slimme' producten en systemen voor ondeer andere de gezondheidzorg, energie-efficiëntie en mobiliteit. DSP Valley bewerkt open innovatie in samenwerkingsverbanden tussen deelnemers aan een cluster. Gezien het succes van de voorbije 15 jaar gaat DSP Valley nu zijn doelgroepen en activiteiten verruimen onder de werknaam DSP Valley 2.0. Het heeft daarvoor steun gekregen van de Vlaamse en Europese overheden.

DSP Valley toont vandaag hoe ons economisch weefsel er morgen moet uitzien. Het Nieuw Industrieel Beleid streeeft naar een industriële activiteit in de vorm van een uitgestrekt netwerk waarin bedrijven, onderzoeksinstellingen en overheidsdiensten nauw met elkaar verbonden zijn en waar er tussen sectoren, bedrijven en kennisinstellingen geen muren meer staan.

Nano-elektronica

De clusterwerking in DSP Valley 2.0 mikt op economische valorisatie. De clusterleden van DSP Valley hebben elk verschillende strategische samenwerkingsverbanden met elkaar. Ze vormen een eco-systeem dat de hele waardeketen afdekt. De aanpak past volledig in het Europese beleid en in het Vlaamse Nieuwe Industrieel Beleid, waar clusters sterk aan belang winnen als instrument voor regionale economische ontwikkeling met lokale verankering.

De kern van de doelgroep van DSP Valley 2.0 zijn bedrijven en kennisinstituten die zich inlaten met Digital Signal Processing (DSP) micro/nano-elektronica, voor beeld- en geluidsverwerking, voor communicatie- en navigatietechnologie. In de uitgebreide doelgroep wil DSP Valley 2.0 ook samenwerking stimuleren tussen technologie-ontwikkelaars en technologie-producenten. En om de ontwikkelde en geproduceerde technologie in de markt te valoriseren, breidt het zijn doelgroep uit naar product-ontwikkelaars, die dankzij de DSP-technologie slimmere producten kunnen maken. Ze doen dat onder andere in smart health systems, in smart home, in smart machines en in smart mobility.

Langetermijnsteun met roadmaps

Nieuw is de strategische middellangetermijnondersteuning in de ontwikkeling van roadmaps. Dit legt de belangen van de clusterleden vast in strategische onderzoeksagenda's, zowel op Vlaams regionaal vlak als op Europees vlak in het toekomstige Horizon 2020-programma.

DSP Valley gebruikt dus een formule van spin-offs en nauwe samenwerking tussen onderzoek en bedrijfswereld. Het verwerkelijkt het Triple Helix-model. Zo vindt kennis langs nieuwe bedrijven sneller de weg vinden naar economische valorisatie.

dsp valley

designing smart products

ZEETEX

SECTOROVERSCHRIJDENDE INNOVATIE EN SAMENWERKING IN EEN PRECLUSTERPROJECT

ZeeTex is wat we noemen een precluster. In de schoot van ZeeTex gebruiken Vlaamse maritieme bedrijven innovatieve textielproducten voor maritieme toepassingen.

Vlaanderen en Noord-Frankrijk beschikken over een belangrijke maritieme industrie, met activiteiten over de hele wereld. Ook de textielindustrie is in deze regio's een relevante economische sector. ZeeTex verstevigt de concurrentiepositie van de Vlaamse maritieme industrie door ze te verrijken met innovatieve concepten uit de textielindustrie.

Dankzij de en toenemende exploitatie van activiteiten op zee, zijn de mariene en maritieme industrie een interessant toepassingsdomein voor flexibele en rigide textiel- en composietmaterialen. In de waterbouw, in het maritiem transport, bij energiewinning, voor kleding zijn verschillende textiel- en op textiel gebaseerde producten nodig. De maritieme sector één van de meest dynamische sectoren met buitengewone groeikansen voor technische textielmaterialen.

Het project ZeeTex is een partnership tussen Flanders' Maritime Cluster, Centexbel, Up-Tex en Pôle Aquimer, en heeft een totaal budget van € 665.636,83. Het is een platform voor bedrijven uit de maritieme en textielsector in Vlaanderen en Noord-Frankrijk economisch samenwerken. Ze leggen zich toe op vier deelgebieden: veiligheid en bescherming in maritieme beroepen, bescherming en inrichting van de kustzone, visserij en aquacultuur en zeevaart en scheepsbouw. ZeeTex is inmiddels goed op weg om een aantrekkelijke Europese 'Zee & Textiel'-cluster worden.

De 4 pijlers van het NIEUW INDUSTRIEEL BELEID

1. Investeren in arbeidsorganisatie

Essentieel voor transformatie is een competentie- en arbeidsmarktbeleid dat rekening houdt met de ambities van het nieuw industrieel ondernemen.

De organisatie van de arbeidsmarkt - met aandacht voor werkplekleren, loonbeleid en de verhouding tusen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt - is het terrein van de sociale partners en de federale overheid. Zij moeten de arbeidsmarkt doeltreffend organiseren, zodat nieuwe industriële activiteiten welvaart kunnen brengen. In het loopbaanakkoord engageren de sociale partners zich voor de transitie van jobzekerheid naar loopbaanzekerheid.

Ondernemingen en clusters van bedrijven meten ook hun arbeidsorganisatie innoveren. Flanders' Synergy promoot, bevordert en initieert deze innovaties. Dit betekent dat ze wetenschappelijk onderzoek benutten, nieuwe arbeidsmodellen creëren, inzichten en instrumenten ontwikkelen, en zo meer efficiëntie, flexibiliteit en jobs van hogere kwaliteit bereiken.

De vraag die Vlaanderen bezighoudt is voorts: zijn er op de arbeidsmarkt genoeg werknemers met een STEM-opleiding (Science, Technology, Engineering and Mathematics) om aan de vraag van de industrie te voldoen? En ook: zijn de competenties van de STEM-afgestudeerden voldoende afgestemd op de vraag van de arbeidsmarkt? Het hoger onderwijs, maar ook het leerplichtonderwijs zijn hier betrokken partij. Het aantal STEM-gediplomeerden in het hoger onderwijs neemt weliswaar toe, maar in vergelijking met andere opleidingen verliest STEM terrein. Dat kan een weerslag hebben op de concurrentiepositie van Vlaanderen in Europa.

Het Nieuw Industrieel Beleid stuurt aan op een betere oriëntering van studenten richting industrie en doet inspanningen om de beeldvorming juist te zetten.

2. Investeren in economie

De Vlaamse overheid gebruikt een zogenaamde ondernemerschapsstrategie. Dat wil zeggen dat ze de Vlaamse ondernemingen stimuleert en ondersteunt in hun transitie naar een plaats in het nieuwe industriële weefsel. Ze doet dat onder andere met strategisch advies gefinancierd uit de kmo-portefeuille. De kmo-portefeuille functioneert via een laagdrempelige en interactieve webtoepassing. Ondernemers halen jaarlijks tot 15.000 euro subsidies uit de portefeuille voor het opstellen van een strategisch transformatieplan.

Voor preclusterprojecten zijn er de oproepen van 'De Fabriek van de Toekomst'. Bedrijven en andere partners in een pril stadium van clustering kunnen erdoor deelnemen aan het leerplatform om synergieën te vinden en hun samenwerking te verbeteren. Ten slotte financiert en begeleidt het Nieuw Industrieel Beleid het resultaat van het wordingsproces: volwaardige clusters.

Het TINA-Fonds ("Transformatie, Innovatie en Acceleratie Fonds") bevat 200 miljoen voor kapitaalinvesteringen in clusterprojecten. Het is dus een investeringsfonds waarmee de Vlaamse overheid clusters ondersteunt die een clusterroadmap klaarhebben, ze door de Valley of Death loodst en de kansen ervan op een werkelijke valoristatie zoveel mogelijk maximaliseert. Het uiteindelijke doel is economische groei.

3. Investeren in innovatie

Vooral innovatie genereert capaciteit om te transformeren. Het Nieuw Industrieel Beleid heeft acties ten gunste van duurzaam ondernemen in de chemie- en in de maakindustrie. Het versterkt de positie van lead-plants, intensifieert de betrokkenheid van strategische onderzoekscentra en zorgt ervoor dat de regelgeving een hefboom is voor innovatie.

De Vlaamse regering wil dat tegen 2020 Vlaanderen 3% van het BBP investeert in O&O. Dit staat zo in de EU2020-strategie en is een voorwaarde om door nieuwe kennis nieuwe industriële activiteiten mogelijk te maken. Voor deze legislatuur is er, ondanks de moeilijke budgettaire omstandigheden en de tegenvallende conjuctuur, een groeipad. De totale uitgaven voor O&O in Vlaanderen beliepen in 2011 2,40% BBP. Vlaanderen is dus goed op weg om tegen 2020 de ambitieuse innovatiedoelen te realiseren.

De Vlaamse overheid bouwt mee aan strategische onderzoekscentra van wereldklasse zoals IMEC en VIB. Ze stimuleert samenwerking die tot innovatie leidt in industriële sectoren. Transformatie- en innovatieplatformen zoals FISCH voor de chemiesector zijn daar een voorbeeld van. Om meer kleine kmo's de weg naar innovatie te tonen zijn in de provincies adviseurs van Innovatiecentra beschikbaar.

4. Investeren in infrastructuur

Ten slotte is in transformatieprocessen de juiste netwerkinfrastructuur cruciaal. Dat geldt nadrukkelijk voor Vlaanderen dat strategisch gelegen is en die troef ten volle moet uitbuiten. Het Nieuw Industrieel Beleid zorgt voor investeringen in onderzoeks- en innovatieinfrastructuur.

Foto: Umicore

NIEUW INDUSTRIEEL BELEID IN DE PRAKTIJK

"The future is already here – it's just not very evenly distributed"
(William Gibson)

Het Nieuw Industrieel Beleid bevat intussen een rijkgevulde portfolio van secrtorspecifieke en sectoroverschrijdende projecten voor de Fabriek van de Toekomst. Wij geven hier kort enkele voorbeelden.

Flanders Wind Farm - Offshore Wind Testsite

Transformatietraject - Studie - 12 maanden

Vlaanderen beschikt vandaag over een aantal wereldspelers in de waardeketen van de offshore windenergie. Daarnaast is een brede waaier ontstaan van toeleveranciers, van bedrijven die heel specifieke – vaak sterk kennisgedreven - activiteiten hebben ontwikkeld in een bepaalde niche of die de eerste stappen zetten in deze markt. Het gaat hier zowel om bedrijven die actief zijn in de productie en ontwikkeling/bouw van offshore windparken (investeringsfase) alsook om bedrijven die zich richten op de operationele fase (exploitatie en onderhoud). Vandaag wordt de tewerkstelling geschat op 3.175 directe jobs in 2009, met het potentieel om uit te groeien tot een sector van 13.000 jobs in 2020 (bron: Agoria studie 2009). Voorwaarde is dat de Vlaamse bedrijven een significant marktaandeel kunnen behouden en/of verwerven.

Testsites in reële omstandigheden (offshore) en op industriële schaal, spelen bij deze doorgroei een centrale rol. De studie Flanders Wind Farm – Offshore Test Site beoogt de transformatie Vlaamse industrie via het het maximaliseren van de industriële return voor Vlaanderen ingevolge de internationale groei van de markt van de offshore windenergie, dit door middel van het opzetten van een Vlaamse state-of-the-art offshore testsite (kennisverankering en commerciële referenties) met geïntegreerde en gerichte aanpak over de volledige waardeketen.

SYMBIOSE Vlaams Verbindingsplatform voor de duurzame valorisatie van hulpbronnen

Transformatietraject - Bedrijfsbenadering - 24 maanden

"SYMBIOSE creëert in Vlaanderen eindelijk een door alle stakeholders gedragen matchmaking service platform voor de valorisatie van, in eerste instantie, industriële afval- en nevenstromen maar in een later stadium alle andere resources (restwarmte, (innovatie) infrastructuur, logistiek, reservematerialen, personeel, ...). SYMBIOSE creëert een permanent Vlaams Platform dat maximaal onafhankelijk moet worden van publieke (subsidie)inkomsten. Het zal een grote internationale hefboom creëren naar de EU programma's en daarbuiten rond resource effectiveness (OESO en EU Horizon 2020 Resource Management projecten). Verschillende EU landen ambiëren bovendien een 'Industrial Symbiosis' afdeling (KIC) in het Europees Instituut voor Technologie, waaraan SYMBIOSE zal kunnen participeren."

Dit beeld symboliseert de ambitie van Vlaanderen om uit te groeien tot een topregio in Europa. Met de steun van het TINA-fonds is een consortium er in geslaagd een schip te construeren dat met één arm en in één beweging in volle zee een windmolen kan neerzetten. Vlaanderen is hiermee voorloper in hernieuwbare energie.

Open innovatie cluster voor de transitie naar een biogebaseerde economie (BIOCLUSTER)

Transformatietraject - Bedrijfsbenadering - 36 maanden

Het doel van BIOCLUSTER is de transitie van de Vlaamse industrie naar een duurzame, biogebaseerde economie. Het project wordt gedragen door Ghent Bio-Energy Valley, FlandersBio en essenscia en technologisch ondersteund door de Bio Base Europe Pilot Plant. Dit project richt zich voornamelijk op bedrijven uit de agro-industrie (suikerindustrie, zetmeelindustrie, vetverwerkers, plantaardige olie-industrie), de technologieontwikkelaars (industriële biotechnologie, groene chemie), en de traditionele chemiesector.

Centraal in het project staat de ontwikkeling van nieuwe economisch en ecologisch rendabele waardeketens rond productgroepen die een sleutelrol vervullen in de biogebaseerde economie: bioplastics, biodetergenten, biomaterialen, biosolventen en biosmeer- middelen. Hiervoor zal sectoroverschrijdend gewerkt worden in thematische werkgroepen, waarbinnen de bedrijven op zoek gaan naar nieuwe waardeketens die op korte termijn kunnen geïmplementeerd worden en een meerwaarde bieden voor de deelnemende bedrijven. Het project wordt ondersteund door brede sensibiliseringsacties rond de biogebaseerde economie, en de behaalde resultaten zullen via verschillende communicatiekanalen breed verspreid worden. Het voorstellen van succesverhalen uit het project moet andere bedrijven motiveren om ook de omschakeling naar de biogebaseerde economie te maken.

Waterstof

Transformatietraject - Studie - 18 maanden

Internationaal gezien is er een toenemende aandacht voor het gebruik van duurzame waterstof in early-market toepassingen als openbaar vervoer, logistiek en voor het "balancen" van hernieuwbare elektriciteit. Japan en de Verenigde Staten van Amerika lopen voorop, maar ook Europa zet nogal wat middelen in om deze ontwikkelingen mee te volgen.

Op vlak van waterstof heeft Vlaanderen een aantal unieke technologiebedrijven, die goed verdeeld zijn over de waardeketen van de productie van waterstof tot het eindgebruik. Zo zijn recent de grootste brandstofcelplant op restwaterstof ter wereld (1 MW) en een uniek tankstation voor duurzame waterstof in bedrijf genomen, gebruik makend van unieke Vlaamse technologie.

Gezien de internationale aandacht voor waterstof en de uitgangspositie in Vlaanderen biedt waterstof een perspectiefrijke positie om hierin leidend te worden in Europa op voorwaarde dat enkele lead-markets rond waterstof zeer gedetailleerd in kaart worden gebracht. In deze studie wordt een roadmapping voor de markten 'logistiek',

'openbaar vervoer' en 'balancen van hernieuwbare elek- triciteit' opgesteld voor de periode tot 2020, waaruit het ideale lead-cluster wordt afgeleid, waaruit op hun beurt dan weer Vlaamse leadplants worden gedefinieerd en geactiveerd.

De studie naar de uitwerking van de mogelijke verankering van deze technologieontwikkeling in Vlaanderen op basis van een market- pull strategie en de implementatiescenario's om de thuismarkt rond waterstof uit te rollen vormen de kern van deze studie.

De studie moet de reeds nu aanwezige troeven in Vlaanderen rond waterstof verzilveren in een unieke economische activiteit op vlak van duurzame ontwikkeling in Vlaanderen en daarbuiten.

Hoe bereiken we economische valorisatie?

Innoveren om te innoveren heeft geen zin. Innovatie moet leiden tot economisch rendabele activiteiten die winst, welvaart en werkgelegenheid opleveren. Drie elementen bepalen waar een regio zich op moet richten bij het ontwikkelen van nieuw industrieel ondernemen in functie van de nieuwe behoeften wereldwijd.

Nieuw in 'nieuw industrieel ondernemen' betekent dat onze industriële activiteiten zoeken naar slimme, innoverende specialisaties (smart specialisations) waarmee een regio in een geglobaliseerde wereld economisch het verschil kan maken.

Deze transformatie van een strategie op basis van kostenefficiëntie naar een strategie van innoverende nicheproducten voor nieuwe markten vereist een uitgekiend en zorgvuldig gepland productiviteitsoffensief. Dat offensief berust bij een samenwerking van bedrijven, kennisinstellingen en de overheid, de zogenaamde Triple Helix Clusters.

Deze clusters leggen onderscheidende capaciteiten, competenties, ervaring en middelen samen en ontwikkelen nieuwe waardenketens in functie van innovaties waar de markt ontvankelijk voor is.

Top down: EU 2020 en ViA en Pact 2020

BELEID

EU 2020

VIA PACT 2020

VERGRIJZING EN WELZIJN	DUURZAME ENERGIE	DUURZAME MOBILITEIT	NIEUWE HULPBRONNEN	DUURZAME VOEDING

FLANDERS' CARE	HERNIEUWBARE ENERGIE & SMART GRIDS	SLIMME MOBILITEIT	DUURZAAM MATERIAALBEHEER	FLANDERS FOOD

Het Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen spoort met Europa 2020. Dat is de groeistrategie van de EU voor de komende 10 jaar. De EU moet een slimme, duurzame en inclusieve economie worden in een snel veranderende wereld. Dit betekent dat de EU en de EU-landen en –regio's moeten samenwerken aan meer werkgelegenheid,

hogere productiviteit en meer economische samenhang. De EU heeft vijf ambitieuze doelstellingen vastgelegd, voor werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, economische samenhang en klimaat/energie, die ze tegen 2020 wil bereiken. Ieder EU-land heeft zijn nationale doelstellingen bepaald op elk van deze gebieden. Concrete maatregelen op EU-, nationaal en regionaal niveau onderbouwen de strategie.

Vlaanderen heeft hiervoor, met Vlaanderen in Actie en het Pact 2020, in alle onderdelen van Europa 2020, een operationele strategie ontwikkeld. Zo correspondeert de Europese doelstelling 'vergrijzing en welzijn' met 'Flanders' care' dat innovatie en ondernemerschap aanwendt in functie van betere betaalbare zorg.

Bottom up: Ondernemers maken nieuw industrieel ondernemen waar

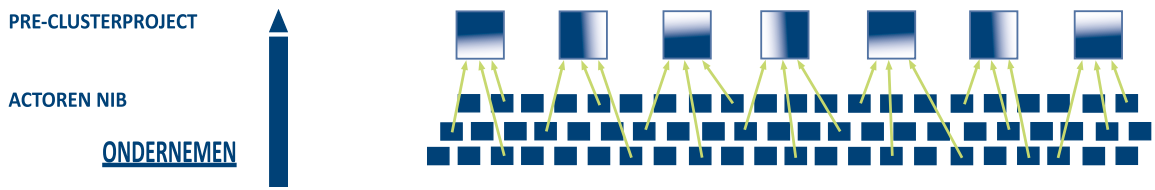

Het beleid kan doelstellingen formuleren en er alles aan doen om ervoor te zorgen dat haar regio die snel bereikt; het initiatief, de innovatie, de daadkracht moeten van de ondernemeningen en haar stakeholders komen. Een belangrijke voorwaarde voor succes is 'smart specialisation strategy' of ook wel S3, specialisatie tot de derde macht.

Regio's moeten immers hun eigen specialisaties bepalen, want niet elke regio heeft de troeven om in elke domein de concurrentie met de wereld te kunnen aangaan. Regio's moeten hun activiteiten richten naar die producten en diensten die antwoorden bieden op de nieuwe behoeften in de wereld: vergrijzing, klimaatuitdaging, het energievraagstuk, gezondheidzorg, voeding, schaarse grondstoffen,...

Om te slagen in dit complexe opzet, moeten ondernemingen complementaire samenwerking zoeken met innovatie-instellingen, vormingsinstellingen, met andere ondernemingen uit andere sectoren en gezamenlijk tot de productie en vermarkting van slimme oplossingen komen. De muren moeten weg: tussen ondernemingen uit verschillende sectoren, tussen overheid en ondernemingen, tussen ondernemingen en vormingsinstellingen.

NIB brengt spelers samen in projecten die we pre-clusterprojecten noemen. Op dit moment zijn er al een 50-tal van dergelijke projecten.

De deelnemers in preclusterprojecten treffen elkaar in het leerplatform waar ze met ideale complementaire partners een slimme specialisatie uitwerken. Eens verwezenlijkt, gaan ze op in volwaardige clusters.

Deze clusters moeten roadmaps maken die voor alle spelers in de cluster aangeven wat hun rol is voor het realiseren van de roadmap. Het Nieuw Industrieel Beleid steunt het tot stand komen en de werking van de clusters (met governance, pilootprojecten en open manifacturing campussen) en het opstellen van clusterroadmaps.

Clusterroadmaps zijn niet zomaar roadmaps

De roadmaps in het Nieuw Industrieel Beleid betreffen een clustertraject. Het zijn geen roadmaps van individuele bedrijven die aan innovatieve productontwikkeling doen. Clusterroadmaps moeten het te volgen spoor in fasen aangeven voor alle participanten in de triple-helixcluster, en niet voor een enkele deelnemer. De clusterroadmap geeft aan welke deelnemer op welk ogenblik wat moet realiseren, opdat de gehele cluster het traject naar valorisatie kan afleggen. De clusterroadmap geeft het strategisch samenspel tussen de verschillende actoren aan. Een roadmap omvat alle stappen van onderzoek over concept tot eindproduct, eventuele recyclage en vermarkting.

De clusterroadmap geeft het pad aan naar valorisatie, een bloeiend economisch resultaat door de zogenaamde "valley of death" heen. In een dergelijke roadmap krijgen de verschillende spelers zicht op hun rol in de realisatie. Maar ook en vooral op de economische vruchten die ze uit de samenwerking in de cluster kunnen halen. Want het einddoel is business, welvaart, werkgelegenheid en Vlaanderen zo in pole position brengen in de huidige geglobaliseerde wereld.

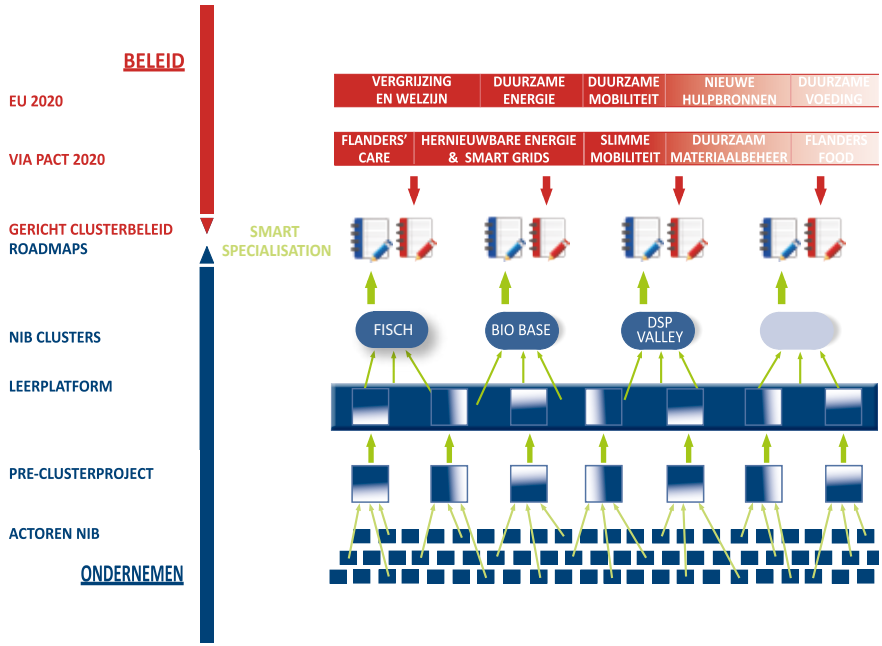

NIEUW INDUSTRIEEL BELEID KORT

Het Nieuw Industrieel Beleid van de Vlaamse overheid is in de ingrijpende transformatie die onze industriële activiteiten onfdergaan de partner van de industrie. Het Nieuw Industrieel Beleid gidst naar financiële steun. Het betoelaagt innovatie. Het Nieuw Industrieel Beleid bevordert de export.

Het Nieuw Industrieel Beleid van de Vlaamse Regering ondersteunt met **50 acties** de transformatie van de industrie. Een strategisch leerplatform brengt nuttige voorbeelden en ervaringen samen. Voortrekkers in de nieuwe industrie maken een netwerk dat een voorafspiegeling geeft van de Fabriek van de Toekomst.

Projecten die de transformatiecapaciteit van bedrijven met innovatie verhogen, krijgen steun. Het Nieuw Industrieel Beleid zet ondernemers en onderzoekers en overheden bijeen om voor slimme specialisaties clusterroadmaps te ontwikkelen voor nieuwe markten.

De uitdaging van de nieuwe wereld is sterk verbonden met hoe we pionieren met nieuwe zorgtechnologie die helpt de vergrijzing te bufferen. Ze is sterk verbonden met hoe we kennis uit één domein, neem de ruimtevaart, waarde laten creëren in een ander domein. De uitdagingen nu, liggen in duurzame energie, in transport en mobiliteit, in materialen en gebouwen, duurzame chemie, life sciences en voeding.

Het Nieuw Industrieel Beleid is er voor de ondernemers in Vlaanderen en voor de werkgelegenheid die zij genereren. Het Nieuw Industrieel Beleid helpt ondernemers in de zoektocht naar de slimme specialisaties die in een nieuwe wereld logische antwoorden zullen zijn en welvaart en werkgelegenheid zullen opleveren.

Het Nieuw Industrieel Beleid helpt ondernemers financiële steun te krijgen voor doorbraakprojecten. Het TINA-fonds bevat 200 miljoen voor de marktgang van transformatieprojecten. Er is onder andere ook een kmo-portefeuille.

Transitie is in het Nieuw Industrieel Beleid ook transitie van jobzekerheid naar loopbaanzekerheid. De transitie vereist dat jongeren carrières in de industrie aantrekkelijk vinden, en daarom een aanpassing van het secundair onderwijs.

De industrie van de toekomst is er al in Vlaanderen, maar ze is nog dun gezaaid. De derde industriële revolutie breekt door. De tijd is kort. Het Nieuw Industrieel Beleid bewerkt de grond. De ondernemers moeten zaaien. Vlaanderen zal oogsten.

Het bedrijf Moderna Products uit Izegem werd kmo-laureaat 2012. Het produceert kattenbakken en exporteert die naar 60 landen. Moderna Products houdt de hele keten van haar productie zorgvuldig in de hand en garandeert zo maximale kwaliteit en efficiëntie. Moderna Products is ook een voorbeeld van nieuw industrieel ondernemen, doordat het inspeelt op nieuwe noden: verstedelijking, minder sociale samenhang, meer eenzaamheid. Permanente innovatie vraagt dat de productie dicht bij de innovatie plaatsvindt. Foto: Moderna Products

NIEUW INDUSTRIEEL BELEID VOOR VLAAMSE ONDERNEMERS
Wat moet ik doen?

- ik ga na of mijn industriële activiteit nood heeft aan innovatie
- ik bepaal welke innovatie ik nodig heb en welke partners (andere ondernemingen, kennisinstellingen, overheid) mij daarbij kunnen helpen
- ik engageer mij in een preclusterproject
- ik ontdek mijn kansen en zoek mee naar een slimme specialisatie strategie
- ik zoek een plaats in een volwaardige cluster en schrijf mee aan de clusterroadmap
- ik doe in dit proces een beroep op alle steun die de Vlaamse overheid mij biedt

Nieuw
Industrieel
Beleid

www.nieuwindustrieelbeleid.be

Vlaamse overheid